

Urasuunnittelutaidot laaja-alaisena osaamistavoitteena?

Raimo Vuorinen, KT
Projektipäällikkö, Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto

Lukutaito – tie tulevaisuuteen
Ruusupuisto tutkii ja keskustelee ONLINE
11.1.2022

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

**Vuorinen, R., Nissinen, K. & Kettunen, J. (2021).
Oppilaiden urasuunnittelutaitojen osaamisessa
tapahtuneet muutokset 2012–2018. In K. Leino, J.
Rautopuro, & P. Kulju (Eds.), *Lukutaito-
tie tulevaisuuteen: PISA 2018 Suomen pääraportti* (pp.
347-380). Suomen kasvatustieteellinen seura.
Kasvatusalan tutkimuksia, 82.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7411-16-2>**

Tutkimuskysymykset

- Miten perusopetuksen päättövaiheessa olevien suomalaisnuorten urasuunnittelutaitojen osaaminen on kehittynyt PISA 2012- ja PISA 2018 -tutkimusten valossa?
- Millaisia ovat perusopetuksen päättövaiheessa olevien suomalaisnuorten urasuunnittelutaitojen osaamisen ja työmuotoihin osallistumisen yhteydet?
- Millaisilla taustamuuttujilla on yhteyttä suomalaisnuorten urasuunnittelutaitojen osaamiseen

URASUUNNITTELUTAITOJEN OPPIMINEN JATKUMONA

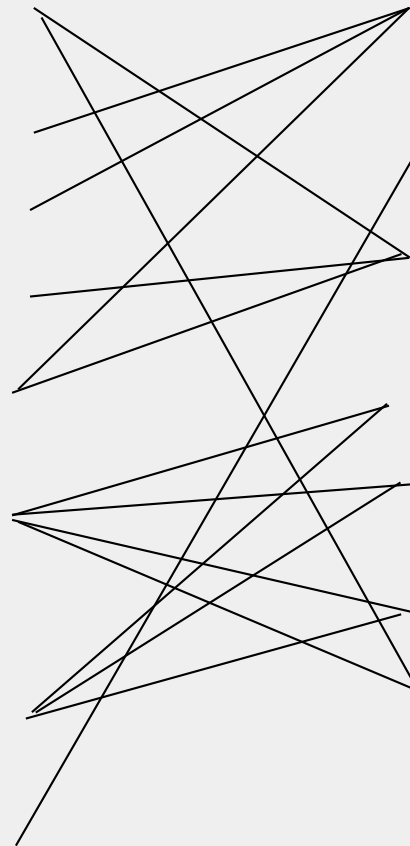

**OPS 2014: Oppilaanohjauksen
opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 7–9
(s. 443)**

Laaja-alainen osaaminen

- Osallisuus ja aktiivinen toiminta
- Oppimaan oppiminen
- Elinikäinen oppiminen
- Itsetuntemus
- Tavoitteiden oppiminen
- Työelämään suuntautuminen
- Koulutus- ja työelämätiedon hyödyntäminen
- Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys

- *Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)*
- *Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)*
- *Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)*
- *Monilukutaito (L4)*
- *Tieto- ja viestintätekniikan osaaminen (L5)*
- *Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)*
- *Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)*

Perusopetuksen päättövaiheen oppilaiden oppimat urasuunnittelutaidot Suomessa 2012 ja 2018

Mitä seuraavista taidoista olet oppinut?	<i>Kyllä</i> -vastausten %-osuus Suomessa (n = 7 170)	<i>Kyllä</i> -vastausten %-osuus Suomessa (n = 4 562)	Muutoksen merkitsevyys Suomessa
Kuinka etsiä tietoa minua kiinnostavista työpaikoista.	94	82	p < 0,001
Kuinka etsiä töitä.	93	78	p < 0,001
Kuinka kirjoittaa CV tai ansioluettelo.	81	75	p < 0,01
Kuinka valmistautua työhaastatteluun.	91	80	p < 0,001
Kuinka etsiä tietoa opintojen rahoituksesta.	79	60	p < 0,001
Kuinka etsiä tietoa minua kiinnostavista lukioiden, ammatillisten oppilaitosten tai korkeakoulujen jatko-opiskelupaikoista.	94	81	p < 0,001

Perusopetuksen päättövaiheen oppilaiden osallistuminen urasuunnitteluun liittyviin Työmuotoihin Suomessa 2012 ja 2018

Mitä seuraavista toimenpiteistä olet tehnyt ottaaksesi selvää jatko-opiskelupaikoista tai työmahdollisuuksista?	Kyllä-vastauksen %-osuus Suomessa 2012 (n = 6 930)	Kyllä-vastauksen %-osuus Suomessa 2018 (n = 4 209)	Muutoksen merkitsevyys Suomessa
Olin harjoittelijana.	68	68	ns
Osallistuin työpaikkavierailuun.	44	53	p < 0,001
Kävin ammatillisen koulutuksen messuilla.	42	34	p < 0,001
Keskustelin kouluni opinto-ohjaajan kanssa.	91	91	ns
Keskustelin ammatinvalinnanohjaajan kanssa koulun ulkopuolella.	8	14	p < 0,001
Vastasin kyselyyn, jossa selvitettiin kykyjäni ja kiinnostuksen kohteitani.	73	74	ns
Hain internetistä tietoa uramahdollisuuksista.	74	75	ns
Kävin lukioissa, ammattioppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa tai yliopistoissa järjestetyllä tutustumiskäynnillä.	83	84	ns
Hain internetistä tietoa lukioiden, ammattioppilaitosten, ammattikorkeakoulujen tai yliopistojen opinto-ohjelmista.	65	74	p < 0,001

Poimintoja tuloksista

- Vuoden 2012 aineistossa 83 prosentilla oppilaista oli kattavat urasuunnittelutaidot
- Vuoden 2018 kolmanneksella oppilaista oli puutteita opituissa urasuunnittelutaidoissa
- Työmuotoihin osallistumisella ja kattavilla urasuunnittelutaidoilla on keskenään yhteyttä

Kattaviin urasuunnittelutaitoihin liittyviä tekijöitä

- Elämän kokeminen merkitykselliseksi
- Koulutusta tai uramahdollisuuksia koskevan tiedon hakeminen internetistä
- Hyvä lukutaito
- Kodin varallisuus
- Oppilas tunsi kuuluvansa kouluun
- Korkeat oppimistavoitteet
- Resilienssi

Pohdittavaksi...

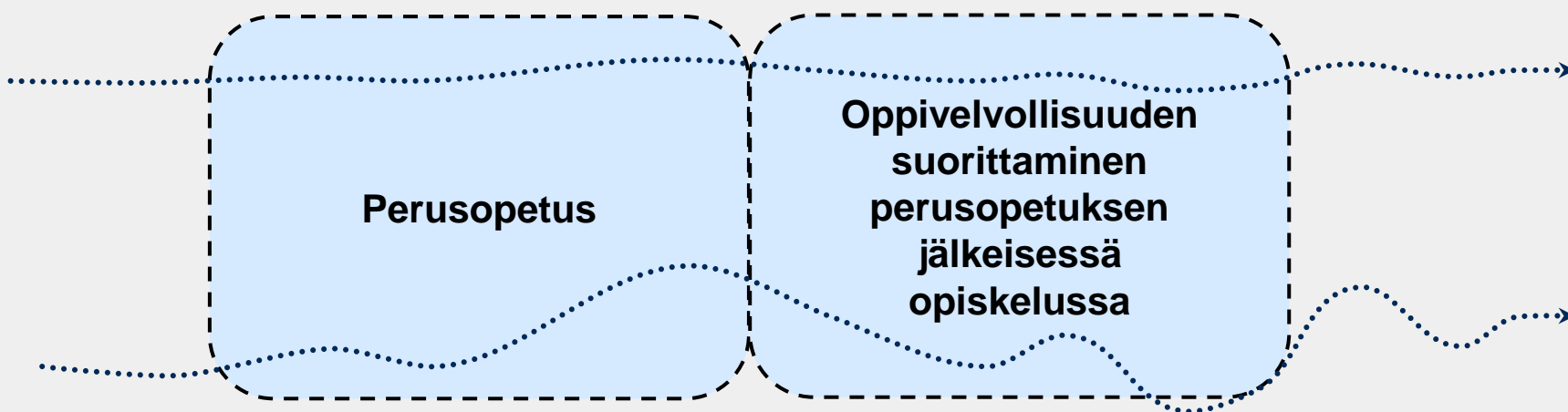

- MIKSI:
 - / Kapeammiksi koetut urasuunnittelutaidot, vaikka osallistuminen 2018 pysynyt samalla tasolla tai yleistynyt vuodesta 2012?
 - Käsite vieras sekä opettajille että ohjaajille?
 - Periaate ”koko koulu ohjaa” ei toteudu?
 - / Ohjaus ei kohtaa niitä opiskelijoita, jotka todennäköisesti hyötyisivät siitä eniten!
- TAVOITTEEKSI:
 - / Ohjauksen kysynnän ja tarpeen varhaisempi tunnistaminen, ennaltaehkäisevän lähestymistavan ja korjaavan toiminnan parempi tasapaino!
- KOSKA:
 - / Oppilaat, joilla on alustavia suunnitelmia tulevaisuudestaan ja jotka ohjauksen kautta kehittävät urasuunnittelutaitojaan, sitoutuvat paremmin opiskeluun ja etsivät aktiivisesti tietoa mahdollisuuksista omien tavoitteiden saavuttamiseen!

Oppivelvollisuuden laajentamisen onnistumisen edellytys:

Opettajien ja ohjausalan ammattilaisten perus- ja täydennyskoulutuksessa tulisi ottaa huomioon urasuunnittelutaitojen oppiminen ja syveneminen jatkumona yhtenä elinikäisen ja jatkuvan oppimisen avaintaitona & toimivan koulujärjestelmän indikaattorina opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti!

Kiitos!

Raimo Vuorinen, KT

Projektipäällikkö

Koulutuksen tutkimuslaitos

Puh. +358-50-3611909

Email: raimo.vuorinen@jyu.fi

<https://ktl.jyu.fi/fi/henkilosto/vuorinen-raimo>